सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाकरीता निसर्ग पर्यटन योजनेंतर्गत स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६२२९५) लेखाशिर्षांतर्गत अनुदान वितरण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांकः साववि–२०२०/प्र.क्र.५२/फ–११

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक : ३.२.२०२१

वाचा:-

- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.अंदाज-२०१५/प्र.क्र.३/फ-११, दि.१६.०६.२०१५
- २) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२०/प्र.क.६५/अर्थ-३, दि.०४.०५.२०२०
- 3) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) म.रा. नागपूर, यांचे पत्र क्र.कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.२६/१२०४/२०१९-२०/७६/२०२०-२१,दि. २.७.२०२० चे पत्र.

प्रस्तावना:-

स्व. उत्तमराव पाटील वन उद्यानाची निर्मिती (वन व वनेतर जिमनीवरील जैव विविधता व निसर्ग संरक्षण योजना) ही योजना संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये अंमलात आलेली आहे. या योजनेंतर्गत राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात २ ठिकाणी याप्रमाणे एकूण ६८ उद्याने गावे/शहरे या अंतर्गत तसेच त्यांच्यालगत उपलब्ध असलेल्या शासकीय क्षेत्रावर सल्लागार नेमून वन उद्यानांची निर्मिती करणे त्याचबरोबर सध्या वन विभागांतर्गत अस्तित्वात असलेल्या राष्ट्रीय व इतर उद्याने यांची आवश्यकतेनुसार श्रेणीवाढ करणे. असे या योजनेचे स्वरूप आहे. तसेच सदर योजना सन २०२२-२३ पर्यंत पुढे चालू ठेवण्यास संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

२. मागणी क्र.सी-०७-२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य) (२४०६ २२९५) या योजनेतर्गत निरनिराळ्या एकूण ४ योजनांकरिता सन २०२०-२९ साठी रू.६२२०.०० लक्ष निधी मार्च २०२० च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. त्यापैकी स्व. उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती या योजनेसाठी रू.७००.०० लक्ष निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक ४.५.२०२० च्या परिपत्रकानुसार प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अ.नि.वि.) यांनी ३३ टक्के मर्यादेत स्व. उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मितीसाठी रू.४००.०० लक्ष निधी राखून ठेवला आहे व त्यास वित्त विभागाने मान्यता दिलेली आहे. तथापि, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अ.नि.वि.) यांनी संदर्भीय पत्र क्र.३ अन्वये रू.५४५.९२ लक्ष रकमेचा प्रस्ताव सादर केला आहे. सदर योजनेकरिता राखून ठेवलेला निधी विचारात घेऊन वित्त विभागाकडे रू.४००.०० लक्ष निधी वितरीत करण्याची विनंती करण्यात आली होती. वित्त विभागाने ५० इतर खर्च या उपशीर्षाखाली मूळ अर्थसंकल्पित रकमेच्या १५ टक्के रक्कम रू.६८७.५० लक्ष बीडीएस प्रणालीवर वितरीत केली आहे. तथापि, ३३ टक्के मर्यादेचे पालन करण्याच्या दृष्टीने स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती या योजनेसाठी रू.४००.०० लक्ष इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या निसर्ग पर्यटन -राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२)(०६) स्व. उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६ २२९५) ह्या योजनेकरिता सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात प्रस्तावनेत नमूद केल्यानुसार (सन २०२०-२१ करिता आवश्यक निधी क्त.३१८.०० लक्ष + सन २०१९-२० मधील प्रलंबित देयके निधी क्त.८२.०० लक्ष) क्त.४००.०० लक्ष निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्याकडे हा निधी सुपूर्व करण्यात येत आहे. मंजूर निधीचे वृत्त/जिल्हानिहाय वाटप करण्यास मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत घ्यावयाच्या कामांची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहीत कार्यपध्दतीनुसार आणि ठरलेल्या मुदतीत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही यांची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.
- ३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) हे वर्ष २०२०-२१ मध्ये सदर योजनंतर्गत वितरित केलेल्या निधीबाबतचे उपयगिता प्रमाणपत्र ७ दिवसात शासनास सादर करतील.
- ३. सदर निधी खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदींनुसार व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे. तसेच सदर योजनेंतर्गत सन २०१९-२० मध्ये केलेल्या कामांवरील खर्चाचे विवरण सादर करण्याच्या अटीच्या अधीन राहून निधी वितरित करण्यात यावा.
- 8. सदर निधी वितरित करण्यापूर्वी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) यांनी सदर योजनेसाठी सन २०२०-२१ करिता वितरित केलेला निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली व्यतिरिक्त अन्यत्र ठिकाणी वळती केला नसल्याची खात्री करावी. तसेच, सदर निधी खर्च करताना वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.२ येथील परिपत्रकातील तरतूदी व महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्सेख केलेल्या तरतूदींनुसार व वळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे. वितरित केलेला निधी मंडळे/महामंडळे यांच्या वा इतर बँक खात्यात स्वीय प्रपंजी लेख्यामध्ये अथवा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे ठेव अंशदान निधीमध्ये काढून ठेवता येणार नाही.
- ५. जिल्हानिहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.
- ६. सदर योजने अंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०२०-२१ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र.सी ७ २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन, राज्य योजनांतर्गत योजना, ८०० (०२)(०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य) स्व.उत्तमराव पाटील वन उद्यान निर्मिती (२४०६२२९५)

- ७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक सं.क्र.२३५/व्यय-१०, जिनांक ११.९.२०२० ला अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **८.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२०३१७३०२८५११९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अरविंद आपटे) मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत,

- १. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख),महाराष्ट्र राज्य,नागपूर.
- २. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) नाशिक, नागपूर, पुणे, अमरावती,चंद्रपूर,गडचिरोली,यवतमाळ, वनसंरक्षक (प्रा) धूळे.
- ५. वनसरंक्षक , सामाजिक वनीकरण, नाशिक, नागपूर, पुणे, अमरावती.
- ६. विभागीय वन अधिकारी,सामाजिक वनीकरण, अहमदनगर, नाशिक, जळगांव,नंदूरबार, गोंदिया,भंडारा,नागपूर,चंद्रपूर,गडचिरोली,सोलापूर,अमरावती, अकोला,यवतमाळ, वाशिम.
- ७. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर.
- ८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, औरंगाबाद,नाशिक, नागपूर,पुणे,अमरावती.
- ९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.
- निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ११. वित्त विभाग,व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १२. कार्यासन अधिकारी, फ-२,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १३. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १४. निवडनस्ती/फ-११.